

Камила Лекберг - „Немското дете“

В ТИШИНАТА НА СТАЯТА се чуваше само бръмченето на мухите. Звукът от буйните удари на крилата им. Мъжът на стола не помръдваше. Не бе помръдвал от известно време. В действителност вече не беше човек. Не и ако под човек се разбира някой, който живее, диша и чувства. Сега се бе превърнал в храна. В пиршество за ларви и насекоми.

Мухите обикаляха на гъсти рояци около неподвижната фигура. Понякога кацаха. Челюстите им се движеха. Отново се издигаха. Бръмчаха наоколо. Търсеха си ново място, на което да се спуснат. Опипваха с пипалцата си. Блъскаха се една в друга. Особен интерес проявяваха към раната на главата на мъжа. Металическият мирис на кръвта вече се беше разсеял и вместо него се усещаше друга, сладникава миризма на загнило.

Кръвта се бе съсирила. В началото се е стичала по тила. По гръбначния стълб. Към пода, където накрая се е събрала в локва. В началото е била червена, изпълнена с живи червени кръвни телца. Сега цветът бе станал черен. Локвата вече не беше гъстата течност, която тече във вените на човек, а лепкава черна маса.

Някои от мухите се опитваха да отлетят. Заситени. Задоволени. Бяха снесли яйцата си, здраво работили с челюсти и утолили вътрешния си глад. Сега искаха да си тръгнат и удряха стъклото на прозореца с крилето си. Но напразно се опитваха да се промъкнат през невидимата преграда. Когато се блъскаха в стъклото, издаваха нисък, потракващ звук. Рано или късно се предаваха. После отново ги обземаше глад. И отново се насочваха към този, който някога е бил човек. Този, който сега беше само месо.

Цяло лято Ерика се бе борила с една мисъл, която постоянно занимаваше съзнанието ѝ. Претегляше всички „за“ и „против“, тръгваше нагоре, но не стигаше по-далеч от стълбите към тавана. Оправдаваше се пред себе си, че през последните месеци са се случили много неща. Последствията от сватбата, хаосът в къщата, докато Ана и децата живееха при тях. Но това не беше цялата истина. Тя просто се страхуваше. Страхуваше се от това, което можеше да открие. Страхуваше се, че ако започне да рови, на повърхността ще излязат неща, за които би предпочела да си остане в неведение.

Ерика усещаше, че Патрик е учуден, че иска да я попита защо не желае да прочете бележниците, които бяха намерили на тавана. Но не я попита. А и тя нямаше да може да му отговори. Най-много я ужасяваше това, че може би щеше да се наложи да промени представата си за реалността. Споменът, който пазеше за майка си – що за човек беше и как се отнасяше към нея, – не бе особено добър. Но си беше неин. Добре познат. Представа, създадена се през годините като непреклонна истина, към която да се придържа. Може би тази представа ще се потвърди. Може би наистина ще се потвърди. А ако се преобърне? Ако се наложи да възприеме една напълно нова реалност? Нито веднъж досега не бе събрала кураж да се качи по стълбите.

Ерика стъпи на първото стъпало. От дневната долу се чуваше щастливият смях на Мая, когато Патрик си играеше с нея. Още пет стъпала, и е горе.

Прах се разнесе из въздуха, когато отвори капака и изпъзля на пода на тавана. С Патрик мислеха в бъдеще да преустроят таванската стая, може би в кътче за Мая, когато порасне и пожелае уединение. Засега обаче беше просто помещение с широки дървени летви по пода и дъсчен таван. Наполовина пълно с ненужни вещи. Коледна украса, умалели дрехи на Мая, различни кутии с предмети, прекалено неугледни, за да се изложат на показ, но прекалено ценни и скъпи със спомените, които будеха, за да се захвърлят.

Сандъкът стоеше в края на едната къса страна. Беше стар модел от дърво и калай. Според Ерика този вид сандъци се наричаха американски куфари. Отиде направо до него и седна на пода. Чукна с ръка отгоре му. Пое си дълбоко въздух, хвана здраво ключалката и отвори капака. Мирис на гнило я удари в носа и я накара да се намръщи. Зачуди се на какво можеше да се дължи тази характерна, наситена миризма на старо. Най-вероятно е мухъл, помисли си и веднага усети да я засърбява скалпът.

Добре си спомняше как с Патрик намериха сандъка и прегледаха съдържанието му. Как бавно изваждаха вещ след вещ. Рисулки, нейни и на Ана. Дреболии, приготвяни в часовете по труд и техника. Прибрани от майка им Елси, майката, която никога не изглеждаше заинтригувана, когато децата с нетърпение идваха да ѝ покажат нещата, изработени с толкова много старание. Сега Ерика правеше същото. Изваждаше вещ след вещ и ги нареждаше на пода до себе си. Това, което всъщност ѝ трябваше, бе прибрано най-долу в сандъка. Внимателно опипа парчето плат. Малката детска ризка едно време е била бяла, но сега, когато я извади на светлина, видя, че е пожълтяла от годините. Ала това, от което не можа да откъсне очи, бяха кафявите петна. Първо ги бе помислила за ръжда, но после осъзна, че са засъхнала кръв. Имаше нещо сърцераздирателно в контраста между малката ризка и покриващите я петна от кръв. Как се беше озовала тук? На кого принадлежеше? И защо майка ѝ я бе запазила?

Ерика внимателно положи ризата до себе си. Когато с Патрик я намериха, в нея беше увит предмет, но него вече го нямаше в сандъка. Това беше единственото, което махна оттам. В овехтелият плат на детската риза бе открила нацистки медал. Чувствата, които се пробудиха у нея, когато за първи път го видя, силно я смутиха. Сърцето ѝ заби побързо, устата ѝ пресъхна и пред очите ѝ преминаха картини от всички документални филми, които бе гледала за Втората световна война. Какво правеше един нацистки медал тук във Фелбака? В нейния дом? Между личните вещи на майка ѝ? Всичко това изглеждаше абсурдно. Понечи да сложи медала обратно в сандъка и да заключи катинара. Но Патрик настоя да го дадат на експерт, за да видят дали няма да успеят да научат нещо повече за него. Ерика се съгласи с предложението му. Но неохотно. Сякаш в себе си чуваше шепнещи гласове, предупредителни гласове, които вещаеха зло. Нещо я подтикваше да скрие медала и да го забрави. Но любопитството надделя над гласовете. В началото на юни даде медала на един специалист по история на Втората световна война и с малко късмет очакваше да научи повече за произхода му.

Ала това, което я заинтригува най-много от всичко намерено в сандъка, се оказа на дъното му. Четири сини бележника. Бе разпознала почерка на майка си на корицата. Елегантен, наклонен надясно почерк, но в един по-млад и по-заоблен вариант. Сега Ерика ги извади от сандъка и потропа с показалец по подвързията на най-горния. Върху всички пишеше „Дневник“. Думата будеше у нея смесени чувства. Любопитство, вълнение, възторг. Но и страх, съмнение и остро чувство, че нахълтва в нечие лично пространство. Имаше ли право да чете дневниците?

Имаше ли право да наднича в най-съкровените мисли и чувства на майка си? Един дневник по правило не е предназначен за очите на чужди хора. Майка ѝ не си бе водила дневници, за да може някой друг да ги чете. Може би изобщо не би искала дъщеря ѝ да ги чете. Но Елси беше мъртва и Ерика не можеше да я пита. Трябваше сама да вземе решение какво да прави с тях.

– Ерика?

Гласът на Патрик прекъсна мислите ѝ и тя му извика в отговор:

– Да?

– Гостите са тук!

Ерика погледна часовника. Леле, три часът! Беше първият рожден ден на Мая и най-близките им семейни приятели и роднини щяха да им дойдат на гости. Патрик сигурно бе помислил, че е задрямала на горния етаж.

– Идвам!

Изтупа прахта от дрехите си, след моментно чудене взе със себе си бележниците и детската ризка и слезе по стръмната таванска стълба. От долния етаж се чуваха приглушени гласове.

– Добре дошли!

Патрик отстъпи, за да пропусне гостите. Бяха Йохан и Елизабет. Познаваха ги покрай Мая, с която синът им беше на същата възраст. Момченцето бе направо влюбено в Мая, но понякога ухажването му ставаше твърде напористо. Сега например Уилям се завтече към нея като булдозер, с устрем, на който би завидял всеки професионален играч на американски футбол. Този път Мая не успя да предвиди маневрата и на възрастните се наложи бързо да скочат, за да отделят сияещия от щастие Уилям от разреваното момиченце.

– Слушай, момче, не се прави така. Един мъж трябва да е внимателен с момичетата!

Йохан изгледа предупредително влюбения си наследник, докато със сила го удържаше да не направи нов набег.

– Мисля, че е наследил техниката за свалки от теб – засмя се Елизабет и в отговор съпругът ѝ я погледна засегнато.

– Хайде, миличка, не беше толкова страшно. Ставай! – Патрик взе на ръце плаещата си дъщеря и я прегърна, докато хленченето не премина в леки хълцания, след което с леко побутване я насочи към Уилям.

– Виж какво носи Уилям. Подарък!

Вълшебната думичка постигна предвидения ефект. Уилям сериозно и тържествено подаде на Мая пакет, овързан с красива панделка. Но тъй като още не владееше напълно необходимата техника и му беше трудно да се държи на крачетата си и в същото време да подава подаръка, Уилям загуби равновесие и падна по дупе. Ала когато видя как лицето на Мая светна при вида на подаръка, забрави собствената си болка. От значение беше, разбира се, и мекият памперс.

– Иии – каза Мая развълнувано и задърпа панделката. След около две секунди по лицето ѝ се изписа напрегнато изражение и Патрик се наведе напред да предложи помощта си. Когато с общи усилия разопаковаха подаръка, Мая извади един сив пухкав слон и фурорът беше пълен. Притисна меката играчка към гърдите си, обгърна я здраво с ръце и започна да тропва с крака на място. При което и тя падна по дупе. Опитът на Уилям да гушне плюшената играчка се посрещна с мрачен поглед и много ясен език на тялото. Малкият ѝ ухажор очевидно възприе това като подкана да поднови усилията си, а двете двойки родители заподозряха назряващ конфликт.

– Май е време за малка почерпка – каза Патрик.

Взе Мая на ръце и излезе от всекидневната. Уилям остана с родителите си в стаята и когато поставиха пред момчето голяма кутия с играчки, мирът беше възстановен. Поне временно.

– Здравейте!

Ерика слезе по стълбите и прегърна гостите. Уилям получи потупване по главата.

– Кой иска кафе? – попита Патрик от кухнята.

Отговориха му с три „аз“.

– Как е животът ти като омъжена жена?

Седналият на канапето Йохан се усмихна и прегърна Ерика през рамо.

– Благодаря, както обикновено. Като изключим, че Патрик настоява да ме нарича „женичке“ през цялото време. Някакви съвети как мога да го накарам да спре?

Ерика се обърна към Елизабет и премигна.

– А, сам ще се откаже. След „женичке“ ще дойде „шефке“. Така че не се оплаквай. Къде е Ана, впрочем?

– При Дан е. Вече се изнесоха... – Ерика многозначително повдигна вежди.

– Така значи... Явно всичко се е развило бързо.

Веждите на Елизабет също се повдигнаха. Добрите клюки често имат такъв ефект. На вратата се позвъни и Ерика се изправи.

– Това сигурно са те. Или Кристина.

Последното име беше изречено с ледени късчета между сричките. Отношенията между Ерика и свекърва ѝ доста се бяха охладили след сватбата. Отразиха им се най-вече почти маниякалните опити на Кристина да убеди Патрик, че не върви един мъж, посветен на кариерата си, да излезе в четиримесечен отпуск след раждането на детето. Но за разочарование на свекърва ѝ Патрик не отстъпи и сантиметър, дори напротив – настоя да се грижи за Мая и през есента.

– Ехо... има ли рожденици тук? – чу се гласът на Ана от коридора.

Ерика искрено се радваше всеки път когато чуеше гласът на малката ѝ сестра да звучи щастливо. След толкова много години щастieto най-после се бе завърнало. Ана изглеждаше силна, доволна и влюбена.

В началото Ана се притесняваше, че Ерика може да има нещо против връзката ѝ точно с Дан. Но Ерика само се бе разсмяла. Тя и Дан бяха излизали преди цяла вечност, в един друг живот, и дори да ѝ се бе сторило странно, с лекота щеше да си затвори очите, само и само отново да види Ана щастлива.

– Къде е любимото ми момиче?

Дан, рус, висок и приветлив, се оглеждаше за Мая. Двамата изпитваха особена обич един към друг и когато чу гласа му, момиченцето се появи с енергично шапукане и протегнати ръце.

– Алък? – каза въпросително, тъй като вече бе разбрала идеята на рождените дни.

– Разбира се, че имаме подарък за теб, миличка! – каза Дан и кимна към Ана, която протегна голям розов пакет със сребърна панделка.

Мая се откъсна от прегръдката на Дан и още веднъж се впусна в отчайващи опити да си пробие път до съдържанието на пакета. Този път ѝ помагаше Ерика и заедно извадиха една голяма кукла.

– Гукла! – възкликна щастливо Мая и дари и този подарък с мечешка прегръдка.

След това седна, обърната към Уилям, за да му покаже най-новото си съкровище, което здраво стискаше, и за всеки случай повтори „Гукла!“.

На вратата отново се звънна и секунди по-късно се появи Кристина. Ерика се усети как започва да скърца със зъби. Искрено ненавиждаше номера на свекърва си символично кратко да натисне звънеца на вратата и да влезе, без да изчака да я посрещнат.